

Examen de Bacalaureat – iunie 1999

MATEMATICĂ (PROBA C)

Profilurile matematică - fizică, informatică și metrologie

I. (38 puncte)

1) (17 p) Să se rezolve următoarele ecuații:

$$\text{a) } \frac{\sqrt{x+4}}{\sqrt{x-4}} + 2 \cdot \frac{\sqrt{x-4}}{\sqrt{x+4}} = \frac{11}{3}; \quad \text{b) } \sqrt{\frac{x+4}{x-4}} + 2 \cdot \sqrt{\frac{x-4}{x+4}} = \frac{11}{3}$$

2) (12 p) Se consideră dezvoltarea $\left(x^2 - \frac{2}{x}\right)^n$, $x \in \mathbf{R}^*$, $n \in \mathbf{N}^*$.

- a) Să se determine n astfel încât suma coeficienților primilor trei termeni ai dezvoltării să fie 97.
b) Pentru $n = 8$, verificați dacă există un termen care conține pe x^4 . Justificați răspunsul.

3) (9p) Să se rezolve sistemul (S)
$$\begin{cases} x + 2y + z + t = 0 \\ 2x + y + z + 2t = 0 \\ x + 2y + 2z + t = 0 \\ x + y + z + t = 0 \end{cases}$$

II. (38 puncte)

1) (14 p) Se consideră funcțiile

$$f, g: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \log_{1/2}(x^2 + 1) - \log_{1/2} x, \quad g(x) = 2x^3 - 3x^2.$$

a) Să se stabilească monotonia funcțiilor f și g .

b) Determinați numărul de soluții reale ale ecuației $f(x) = g(x)$.

2) (10 p) a) Să se demonstreze că suma a două funcții convexe $f, g: I \rightarrow \mathbf{R}$ (I interval deschis) este o funcție convexă.

b) Să se arate că următoarele funcții sunt convexe:

$$f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = ax^4 + bx^2 + cx + d, \quad a, b, c, d \in \mathbf{R}, \quad a, b > 0;$$

$$h: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}, h(x) = 4x^4 + 3x^2 - 5x + 7 + \log_{1/5} x.$$

3) (14 p) Se consideră șirul $I_n = \int_0^1 \frac{x^n}{4x^2 + 2x + 1} dx$, $n \in \mathbf{N}$.

a) Să se arate că $I_n \geq 0$, să se stabilească monotonia și să se precizeze dacă șirul este convergent.

b) Determinați $\alpha \in \mathbf{R}$ astfel încât $\frac{1}{4x^2 + 2x + 1} \leq \alpha$, $\forall x \in \mathbf{R}$. Arătați că $\lim_{n \rightarrow \infty} I_n = 0$.

III. (14 puncte)

În sistemul cartezian de coordonate xOy se consideră elipsele de ecuații

$$\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1 \quad \text{și} \quad \frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{4} = 1.$$

Pentru fiecare elipsă să se scrie ecuația tangentei în punctul de abscisă 2 și ordonată pozitivă. Să se arate că cele două tangente se intersectează într-un punct situat pe axa Ox . Reprezentați grafic elipsele și tangentele.

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru efectiv: 3 ore.

I. (40 puncte)

1) (10 p) Să se determine soluțiile reale ale ecuației $3^{x^3-3x^2-4x+9} = \frac{1}{27}$.

2) (10 p) Se consideră șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ progresie geometrică cu rația $q \in (0, 1)$ și $a_1 \neq 0$.

a) Să se determine în funcție de a_1 și q suma $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ și să se calculeze limita sa.

b) Să se determine rația progresiei, știind că $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 3 \cdot S_3$.

3) (20 p) Se consideră sistemul:
$$\begin{cases} 2x - y + z - t = 1 \\ x + y + az + t = -1, a \text{ și } b \text{ parametri reali.} \\ x - y + z - t = b \end{cases}$$

a) Să se determine a și b astfel încât matricea sistemului să fie de rang 2, iar sistemul să fie compatibil.

b) Pentru $a = -1$ și $b = 1$ să se rezolve sistemul.

II. (35 puncte)

1) (15 p) Se consideră funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 2 \ln x + x^2 - 4x + m$, m parametru real.

a) Să se stabilească domeniul de derivabilitate al funcției și să se rezolve ecuația $f'(x) = 0$.

b) Să se discute, în funcție de parametrul m , numărul de soluții reale ale ecuației $f(x) = 0$.

2) (20 p) Să se determine primitivele următoarelor funcții:

a) $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = e^x \cdot (3x^2 - 2x - 5)$.

b) $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{1}{x^2 + 3x + 2}$.

III. (15 puncte)

În sistemul cartezian de coordonate xOy se consideră dreapta d de ecuație $4x + 3y - 12 = 0$.

a) Determinați coordonatele punctelor A și B, intersecțiile dreptei d cu axele Ox , respectiv Oy . Reprezentați dreapta. Precizați panta dreptei AB.

b) Știind că $[AB]$ este latura unui trapez dreptunghic ABCD, cu $m(\hat{A}) = 90^\circ$ și $BC \parallel AD$, având toate vârfurile pe axele de coordonate, scrieți ecuațiile dreptelor BC și CD. Determinați coordonatele punctelor C și D.

Profilurile economic, fizică-chimie și chimie-biologie

I. (40 puncte)

1) (10 p) Se consideră dezvoltarea $\left(x^2 + \frac{1}{x}\right)^n$, $n \in \mathbb{N}^*$.

a) Să se determine $n \in \mathbb{N}^*$, știind că suma primilor trei coeficienți ai dezvoltării este 46.

b) Pentru $n = 9$, verificați dacă există un termen al dezvoltării care nu conține pe x .

2) (12 p) Se consideră relația $x^2 + 2tx - 3t^2 = 0$.

a) Determinați x în funcție de t .

b) Rezolvați în mulțimea numerelor complexe ecuația:

$$(z^2 + 2z + 1)^2 + 2z(z^2 + 2z + 1) - 3z^2 = 0.$$

3) (18 p) Se consideră sistemul (S)
$$\begin{cases} 3x + 4y + z + 2t = 3 \\ 6x + 8y + 2z + 5t = 7 \\ 9x + 12y + 3z + 10t = 13 \end{cases}$$

a) Sistemul admite soluțiile $x = -1$, $y = 1$, $z = 0$, $t = 1$, respectiv $x = 1$, $y = 0$, $z = -2$, $t = 1$? Justificați răspunsul.

b) Să se rezolve sistemul.

II. (36 puncte)

1) (24 p) Se consideră expresia $f(x) = \frac{x^3 + 4}{x^2}$.

a) Să se reprezinte grafic funcția f definită prin legea $f(x)$.

b) Să se discute în funcție de parametrul real m numărul soluțiilor reale ale ecuației $f(x) = m$.

2) (12 p) a) Se consideră funcția $f: [-a, a] \rightarrow \mathbb{R}$, ($a > 0$), f continuă. Justificați următoarele afirmații:

(1) Dacă f este funcție pară, atunci $\int_{-a}^a f(x) dx = 2 \int_0^a f(x) dx$;

(2) Dacă f este funcție impară, atunci $\int_{-a}^a f(x) dx = 0$.

b) Să se calculeze următoarele integrale: $I = \int_{-2}^2 x^2 \cdot e^{|x|} dx$ și $J = \int_{-2}^2 x^3 \cdot e^{|x|} dx$.

III. (14 puncte)

În sistemul cartezian de coordonate xOy se consideră punctele $M(5, 0)$ și elipsa de ecuație $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$.

a) Reprezentați elipsa și precizați, prin calcul, poziția punctului M față de elipsă.

b) Să se determine coordonatele punctelor P situate pe elipsă, astfel încât tangenta în P la elipsă să treacă prin M .

Scrieți ecuațiile tangentelor la elipsă. Determinați pantele tangentelor.

I. (40 puncte)

1) (14 p) Să se rezolve următoarele ecuații:

a) $\left(\frac{1}{x} + 2\right)^2 + \frac{1}{x} - 10 = 0;$

b) $\log_4(x + 3) - \log_4(x - 1) = 2 - \log_4 8.$

2) (14 p)

a) Să se determine numerele reale x și y care verifică simultan relațiile:

$$x \cdot y = 192; \quad x \cdot y - x = 189.$$

b) Se consideră șirul $(b_n)_{n \geq 1}$ progresie geometrică cu rația $q = 2$. Să se determine $n \in \mathbf{N}^*$ astfel încât $b_n = 96$ și suma primilor n termeni ai progresiei să fie egală cu 189.

3) (12 p) Se consideră ecuația $x^4 - 2x^3 - x^2 - 10x + 12 = 0$.

a) Să se determine soluțiile raționale ale ecuației.

b) Să se rezolve ecuația în mulțimea numerelor complexe.

II. (35 puncte)

1) (23 p) Să se construiască graficul funcției $f: \mathbf{R} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbf{R}, f(x) = \frac{-x^2 + 3x - 2}{x^2}$.

2) (12 p) Să se calculeze integrala $I = \int_1^2 (x^2 - x) \cdot e^x dx$.

III. (15 puncte)

În sistemul cartezian de coordonate xOy se consideră dreptele d_1 și d_2 de ecuații:

$$d_1: y = 2x + 4, \text{ respectiv } d_2: y = -\frac{1}{2}x + \frac{3}{2}.$$

a) Determinați coordonatele punctului A, intersecția dreptelor d_1 și d_2 .

Reprezentați dreptele.

Precizați pantelor dreptelor.

b) Să se determine punctele B și C care îndeplinesc condițiile:

- $B \in d_1$ și are abscisa -5 ;

- $C \in d_2$ și are ordonata -1 .

Calculați lungimea segmentului BC.